

Datum

15 april 2022

Onderwerp

VNG inbreng debat datacenters 21 april

Geachte leden van de vaste Kamercommissie van Economische zaken en klimaat,

Op 21 april debatteert u over Datacenters. Graag geven wij u het standpunt van gemeenten mee.

De komst van *hyperscale* datacenters en soortgelijke grote (internationale) bedrijvigheid heeft veel gevolgen voor de lokale democratie, de omgeving en het elektriciteitsnet op de locatie. Het feit dat u zich ook als Kamer uitspreekt over de komst van het datacenter in Zeewolde, laat zien dat we met elkaar voor een complex bestuurlijk vraagstuk staan. Uiteindelijk roerde ook de Eerste Kamer zich in de discussie.

Gemeenten halen geen datacenters binnen

In uw Kamer is erover gesproken dat een gemeente niet op eigen initiatief toestemming moet geven een datacenter te laten bouwen. Hieruit spreekt de gedachte dat gemeenten zonder overleg hiertoe zouden kunnen beslissen. Dat is niet zo. Zoals uit de casus Zeewolde blijkt wordt de internationale acquisitie op het rijksniveau bepaald en uitgevoerd door de *Netherlands Foreign Investment Agency* (NFIA), een agentschap van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Daarna is in Zeewolde jarenlang intensief overleg geweest met verschillende ministeries en de provincie Flevoland. Het ministerie van EZK heeft daarop TenneT verzocht om prioriteit te geven aan het realiseren van een aansluiting. Zonder aansluiting geen datacenter en daar gaat een gemeente niet over. De gemeente heeft voor de bestemmingsplanwijziging alle belangen afgewogen die wettelijk verplicht zijn onder andere op landschap en natuur. Voor meer informatie over deze casus is het uitputtende feitenrelaas van de provincie Flevoland bijgesloten van 8 maart 2022.

Gemeenten doen een beroep op u om de ministers op te roepen beter samen te werken en gezamenlijk met gemeenten en provincies de uitdagingen rond de komst van grote datacenters of andere ruimtegebruikers op te pakken. Daar profiteren overheden, inwoners en bedrijven gezamenlijk van.

Volgens ons zijn nu drie inspanningen nodig:

Zorg voor een ondersteunend kader

Gemeenten zijn samen met rijk, provincies en netbeheerders in gesprek over afwegingskaders om te besluiten over netuitbreidingen en -aansluitingen in de toekomst. Een gezamenlijke visie op digitale infrastructuur helpt daarbij evenals uitgangspunten waarbij aandacht is voor de consequenties voor andere grote ruimtegebruikers. Het gaat dan om randvoorwaarden zoals de impact op de omgeving, multifunctioneel ruimtegebruik, uitwerking stedenbouwkundig plan en beeldkwaliteitsplan, energie, water, voorkomen van lichthinder, geluid en warmte. Dit ter ondersteuning van een goede belangenafweging door gemeenten.

Betrek gemeenten

Gemeenten en provincies hebben ervaring met grote ruimtegebruikers en kennis over datacenters en werkbare oplossingen in de omgeving. Zij kunnen de regionale meerwaarde ten opzichte van andere sectoren het beste bepalen. Een voorbeeld hiervan is het programma [LEAP](#) in de Metropoolregio

Amsterdam, waarbij decentralisering van datacenters en de reductie van het energie- en waterverbruik belangrijke perspectieven zijn. Gemeenten werken daarom graag samen met het rijk en provincies verder aan een visie op en afspraken over de vestiging van datacenters in de regio als onderdeel van een bredere visie op de Nederlandse digitale infrastructuur.

Zorg voor een integrale benadering

Wij hopen dat u de minister voor VRO, met het oog op een goede ruimtelijke inrichting, oproept en zal toezien op de samenhang van (onder andere) datacenters, energie, economie en landschap. De positionering van Nederland als datahub moet in balans zijn met andere ontwikkelingen die allen ruimte of netcapaciteit vragen en de opwek van duurzame stroom. Dit vraagt om coördinatie van de verschillende sectorale ministeries.

We onderschrijven hiermee het position paper dat IPO naar uw Kamer heeft verzonden en doen daarbij de oproep ook gemeenten te betrekken in het bepalen van nieuwe kaders.